

Foto archiv D. Valchovníka

POSEDLÝ CESTOVÁNÍM

Daniel Valchovník viděl už 154 zemí světa

„Mít pokoru a bavit se s lidmi otevřeně. A úsměv, ten dělá mnoho bez ohledu na to, jestli rozumíte jejich řeči,“ prozrazuje Daniel Valchovník (47), co mu pomáhá sprátně se a zároveň se vyhnout nepříjemnostem kdekoli na světě. Ačkoli ho živí navrhování luxusních zájezdů na míru, sám většinu zemí objevoval s batohem na zádech. Chvilí dokonce věřil, že bude farmařit v Mosambiku.

Jiří Sotona

Na focení k rozhovoru přinesl dva velké, několik kilogramů vážící suvenýry. Ten starší pochází ze Zimbabwe a připomíná mu několik dobrodružných let na jihu Afriky, kam pracovně vycestoval hned po studiích.

„Je to moje první soška, kterou jsem si tam koupil od jednoho sochaře na místním tržišti. Mám i větší, které váží třeba 70 kilo, ale ty stojí na zahradě,“ říká Daniel Valchovník a zmiňuje, že v Zimbabwe se nachází proslulá vesnice Tengenenge, která je patrně největ-

ší sochařskou komunitou na světě. Kámen je pro tuto zemi typický, ostatně její název znamená v místní šonštině kamenné domy.

Když bylo absolventovi oboru sociální pedagogika 21 let, využil nabídky jedné humanitární organizace a odjel do Mosambiku, kde se později pokoušel také podnikat coby majitel kuřecí farmy. V sousedním Zimbabwe pak poznal svou již bývalou manželku. Tyto necelé, avšak intenzivní tři roky popsal i ve svojí knize Bílý Afričan.

Druhý suvenýr je podstatně mladší a přivezl si jej z letošní návštěvy Seychel. Napohled vypadá jako hnědý odlitek ženského klína či pozadí, avšak ve skutečnosti je to ořech, jemuž domorodci vzhledem k tvaru přisuzovali afrodiziakální účinky. „Nazývá se Coco de Mer a je to největší plod na světě s největším semenem,“ upřesňuje rodák z Prostějova.

„Nalézt ho můžeme pouze na ostrově Praslin v unikátní přírodní rezervaci Vallée

de Mai. Donedávna nebylo možné ho vyvážet, v současnosti je určité omezené množství, které lze koupit a vyvézt. Plod uvnitř seschne a vydrží napořád,“ popisuje svůj nejnovější přírůstek do sbírky všelijakých vzácností z celého světa.

Evropu poznal na kole

Na Seychelách, souostroví v Indickém oceánu východně od Afriky, byl pracovně navštívit hotely, kam vozí své klienty. Jelikož byl v této destinaci už podruhé, jeho úctyhodný seznam navštívených zemí, který aktuálně čítá 154 položek, se nerozšířil. Ovšem to nebude trvat dlouho. „Nejdřív se chystám do Pákistánu, potom to budou Uzbekistán, Tádžikistán, Turkmenistán.“

Přestože za minulého režimu podnikl ještě jako dítě jen dvě cesty s rodinou do Jugoslávie, cestováním byl odmala doslova posedlý. „Ve svých šesti letech jsem znal nazpaměť většinu vlajek světa, hlavní města, některé státní hymny, a dokonce jsem podomácku vyráběl bankovky jednotlivých zemí pomocí pouhé tužky a papíru. Později jsem začal sbírat známky a na základní škole jsem se naučil čtyři brazilské lambady v portugalské šonštině,“ líčí ve své knize Bílý Afričan.

Není divu, že před první cestou do Jugoslávie nemohl ze samého natěšení ani spát. V 90. letech si začal svoje sny plnit a se spolužáky ze sportovní atletické třídy poznával Evropu ze sedla kola. Zvládali obrovské porce kilometrů, často i přes sto za den, a to s bagáží, místy i po dálnicích a v té době pochopitelně bez ochranné helmy. Brali si s sebou i jídlo včetně chleba. „Když začal plesnivět, jen jsme tu plíseň nožem ořezali a zbytek snědli,“ přiznává.

Na vlastní pěst do Ameriky

Jeho odvaha a odhodlání rostly, proto v 21 letech odletěl jako batůžkář na tři měsíce do Střední Ameriky. Plán sprádal s kamarády, kteří nakonec couvli, on však nikoli. Na letenku padly všechny peníze, které mu rodiče a prarodiče do té doby šetřili. „Cesta z Prahy do San Franciska s návratem z Guatemala City stála 23 000 korun. Průměrný plat byl v té době přes 10 000. Prohlížel jsem si letenku stále dokola a nemohl uvěřit, že ji držím v ruce,“ líčí v knize.

Rodiče šokovali, když je postavil před hotovou věc, ale v odjezdu mu nebránili. „Čím jsem starší, tím víc si uvědomuju, že v cestování jsem byl vždycky trochu sobec,“ ohlíží se. „Ne že by mě nezajímalo, co na to rodina, ale i kdyby nebyla tak tolerantní, stejně bych se nenechal zastavit. Touha poznávat byla silnější.“

Afrika ho lákala stejně jako Střední Amerika, proto neváhal využít nabídky jedné hu-

manitární organizace na roční pobyt v Mosambiku a práci na projektech v oblasti vzdělávání a soběstačnosti místních obyvatel. Ocítl se v zemi po dlouhé občanské válce, což znamenalo mimo jiné nutnost chodit jen po bezpečných stezkách a vyhýbat se nevybuchlým minám. Varováním mu byla spousta zmrzačených lidí, které potkával. Také volný pohyb mezi místními nebyl pro něj coby bělocha úplně bez rizika, přesto se nebál jezdit po vesnicích na kole.

Ve svých šesti letech jsem znal nazpaměť většinu vlajek světa, hlavní města a některé státní hymny

Zpětně si uvědomuje, že žádná nebezpečí v podobě min, kriminality či nemocí si vůbec nepřipouštěl. „Dnes už bych to neabsolvoval, ale k nerozvážnosti mládí to patřilo. Zaplatit pámbůh za to, že mám z čeho čerpat, ale už bych byl daleko opatrnější,“ přiznává.

Práce v Africe ho připravila o iluze, jak moc lze život místních zvenčí zlepšit. Kriticky je jak k některým organizacím, jejichž vedení často hledí především na svůj blahobyt, tak i k místním.

„Myslím si, že by Afrika měla zůstat a tvořit se sama. Neříkám, že nějaká potravinová pomoc není potřeba, třeba v Somálsku nebo Etiopii, ale těch organizací je tam zbytečně moc a přizívuje se na tom spousta lidí.“

Africké manželství nevyšlo

Domorodci podle něj potřebují pevnou ruku, pokud jde o pracovní nasazení, avšak jen jejich lenosti to nepřičítá. „Když v některých zemích máte stoprocentní vlhkost a 30 stupňů ve stínu, těžko se vám pracuje.“

Sám to poznal po roce v Mosambiku, kdy jeho mise skončila a on se znovu rozmýšlel, kam dál. Rozhodl se zůstat a založit se dvěma společníky kuřecí farmu. Přiznává, že žádné bohužel úmysly v tom nebyly, jen představa dobrého výdělku. Chvilí se to dařilo, ale většinu času jen překonával překážky, které mu do cesty stavěla mentalita místních obyvatel a jejich liknavý přístup k plnění úkolů.

Osud to zařídil tak, že v době, kdy už podnikání skomíralo, poznal v sousedním Zimbabwe svou lásku a budoucí manželku. Politické změny v zemi jen usměrily jejich přestěhování do Česka, kde si oba našli práci a manželka získala české občanství. V tom

Ne všude jezdí sám. S partnerkou a dcerou navštívil Maledivy.

V africké Rwandě se přiblížil ke gorilám, na ostrovech Vanuatu v Tichém oceánu potěžkal kraba kokosového.

Foto archiv D. Valchovníka (3)

Semeno ořechu ze Seychel jen tak v obchodě nekoupíte.

Foto PRAVO - Milan Malíček

to okamžiku by se cestovatelský příběh Daniela Valchovníka mohl se šťastným koncem uzavřít, ovšem po několika letech přišla nečekaná rána.

Manželka při jednom vyšetření náhodou zjistila, že je HIV pozitivní. Naštěstí pro Daniela jeho testy prokázaly negativní výsledek. Protože manželka dříve jiného partnera neměla, muselo k nákaze dojít zřejmě nějakou nešťastnou náhodou ještě v Africe. I kvůli jiným zdravotním problémům, které přímo s infekcí nesouvisely, nakonec sama

navrhla, aby se jejich cesty takřka po deseti letech rozešly.

„Delší dobu s ní už nejsem v kontaktu,“ říká cestovatel, jenž poté začínal v podstatě znova. Časem si našel novou partnerku – Češku a také znova nastartoval svoje „dobývání“ světa. Minulý rok strávil přes měsíc v Tichomoří, a když mu těhotná partnerka poslala z Prahy první ultrazvukový snímek jejich druhé dcerky, byl zrovna na ostrově Palau. „Naštěstí mě partnerka v cestování podporuje a já se rodinu na oplátku snažím

brát s sebou. Třeba starší, šestiletá dcera už takových deset zemí se mnou určitě poznala,“ říká člen klubu Nejzcestovalejších lidí světa (více v samostatném rámečku).

Luxus rád vymění za nepohodlí

Pouhé přelety nebo přestupy na letištích pochopitelně mezi svoje zářezy nepočítá. „Navštívil jsem třeba různé karibské státy, kde jsem strávil jen jeden den, ale nějaký zážitek tam proběhl,“ vysvětluje, co je pro něj osobně kritériem pro zapsání země na seznam.

Naštěstí mě partnerka v cestování podporuje a já se rodinu na oplátku snažím brát s sebou

Cestovní kancelář Metatour, jejímž jednatelem a zároveň občasným průvodcem je, se specializuje na zážitkové poznávací zájezdy pro jednotlivce nebo malé skupinky přátel či kolegů. Těto profesi se také říká travel designer. „Zájezd stavím jako dům na míru pro každého klienta,“ říká Daniel Valchovník, jenž nabízí převážně ty země, které zná z vlastních pobytů.

Skupinka deseti lidí, kteří se znají, je podle jeho zkušeností tak akorát. „Ale jezdí i jednotlivci nebo rodiny s dětmi, chlapi třeba na golf,“ zmiňuje. Speciální přání nejsou

překážkou, proto je schopen domluvit například návštěvu místní rodiny ve Vietnamu nebo oběd a ochutnávku produktů u vinaře v Gruzii.

„Trendem také je, že během pobytu volají, že by si chtěli dovolenou prodloužit. Možná je to i kvůli covidu, kdy si lidé uvědomili, že máme jen jeden život, který kdykoli může skončit, a proto si ho chtějí víc užívat. Pochopili, že jenom chodit do práce, vydělávat a být tím nejbohatším na hřbitově nemá smysl. A myslím, že to je dobře.“

Chce projet všechny země

Dobrodružné já v něm zůstalo při soukromých cestách dodnes. „Jsem typ člověka, který potřebuje nahlédnout pod pokličku, takže se často stane, že se sbalím, nechám hotel hotelem, i když ho mám zaplacený, a přesím u místních.“

K tomu přidává historku, jak jej na Haiti zastihl politický převrat, kvůli němuž raději urychleně odjel směr Dominikánská republika. Řidič autobusu mu po osmihodinové cestě někdy ve tři ráno v Santo Domingu nabídl, ať přespí u něj doma. „Okrajová čtvrť, žádné světlo, malinký pokojíček, všude nepořádek,“ vybavuje si.

„Nevzbuzovalo to ve mně důvěru, na druhé straně při té dlouhé cestě mezi námi vzniklo určité propojení. Ráno mi pak zavolal kamarád taxikáře, který mě odvezl na nádraží. Ani jeden z nich za to nic nechtěl.“

Na světě je pouze 356 lidí, kteří prokazatelně navštívili všechny země, a Daniel Valchovník by se chtěl stát dalším. „Spousta lidí to stihla dřív, než měla rodinu, nebo ani rodinu nemají, jsou to miliardáři, rentiéři... Já se považuju za obyčejného člověka. Je to můj celoživotní sen, dílo, a není důležité, kdy se tak stane,“ prohlašuje. Klub, jehož je členem, eviduje v současnosti 193 států. Český cestovatel si jich však vytyčil o čtyři

více, neboť samostatnost některých zemí, jako jsou Kosovo či Tchaj-wan, část světa neuznává.

Když se ho zeptám na dosud nesplněné sny, s nadšením líčí plánované cesty, jako by jel poprvé do Jugoslávie. „Vysněnými destinacemi jsou určitě Nepál a Bhútán, kam poletím se svými klienty. Bhútán je země, která byla dlouho uzavřená, žije si svým životem, je tam limitovaný počet turistů. Už máme koupené letenky,“ těší se.

Pokud jde o poznávání rodné země, sám cítí, že má v tomto ohledu spoustu cestovatelských restů. „Ale ty si šetřím na stáří.“

jiri.sotona@pravo.cz

Klub nejzcestovalejších lidí (MTP – Most Traveled People)

- Založen byl v roce 2005 v USA
- Sdružuje dobrodruhy toužící navštívit všechny oblasti světa
- Daniel Valchovník je jeho ambasadorem za Českou republiku
- Nyní má přes 30 000 členů a je největší cestovatelskou komunitou
- Členů, kteří navštívili všechny země (MTP jich počítá 193), je 356
- Průměrný věk, kdy toho dosáhli, byl 53 let
- Prvním byl finský novinář a spisovatel Rauli Virtanen, jemuž se to povedlo v roce 1988

PR4705

VOLKSWAGEN
FINANCIAL SERVICES
KLÍČ K MOBILITĚ

Rozšiřte své parkoviště o vůz, na který si ukážete

Dopřejte si vozy jakékoliv značky,
ať jste malá či velká firma.

vwfs.cz/multibrand

- ✓ Individuální přístup při správě vozového parku
- ✓ Financování operativním leasingem nebo úvěrem
- ✓ Široká škála služeb včetně servisu a pojištění

/vwfscz

FIREMNÍ
VOZY

